

FOTO: ČTK

Dva roky stará sjezdovka v lyžařském středisku v Deštném

fitcentrum a půjčovna lyžařského vybavení.

Jako další zastávka může posloužit Rychnov nad Kněžnou. Barokní zámek tu nechali vystavět Kolowraté, na začátku 18. století jej upravili podle návrhu stavitele Santiniho. Za pozornost rovněž stojí původně gotický kostel Nejsvětější Trojice, dnes s krásným barokním průčelím. V Rychnově ještě zbyla ulička středověkých domků pod starým podhradím, narazíte na ni kousek od náměstí Karla Poláčka.

Rampušák a Kačenka

Každé hory mají svého vládcu, Krkonoše Krakonoše, Jeseňiky Praděda. Platí to i o těch Orlických, kde mají navíc vládců dva. Těmi bájnými postavami jsou Rampušák a Kačenka. Tedy, oba jsou vybájení, ale Rampušák docela nedávno. Kačenka se poprvé objevila v Babičce Boženy Němcové. Její příchod do zdejších hor není úplně jasný, zato o populárnějším Rampušákově se vcelku bezpečně ví, jak se zde objevil.

„Vznikl“ jaksi mimochodem. Začátkem 60. let Československý rozhlas natočil cyklus propagačních pořadů Kam na dovolenou o méně známých oblastech země. Do sportovního i humorného pořadu o Orlických horách se jednomu z redaktorů postava Kačenky – odvozená pravděpodobně od sv. Kateřiny – nějak nehodila, a tak použil jméno vísky Rampuše, uváděné v knížce Karla Poláčka (jeho památník je v židovské synagoze v Rychnově nad Kněžnou) Bylo nás pět, a vymyslel Rampušáka.

Rampušák, připravený původně pro tento jediný pořad, se však neočekávaně ujal. Již v roce 1965 ukončoval zimní sezónu v Deštném a krátce nato lyžaři a turisté přirkl jeho jméno portrétu lesního muže, který visí v jídelně Masarykovy chaty na Šerlichu. S Rampušákem se roztrhl pytel. Bylo po něm pojmenováno pivo, které se donedávna vařilo v Dobrušce, jídelní lístky v restauracích nabízely různé rampušácké →

KDE SI ZALYŽOVAT

Orlické hory mají dvě střediska, která na sebe strhávají hlavní pozornost lyžařů – Deštné a Říčky. A to nejen sjezdařů, ale také milovníků bílé stopy.

● V **Říčkách** narazíte na sjezdovky všech obtížností. Uspokojí především méně náročné lyžaře a jsou ideální pro rodinné lyžování. Denní permanentka v hlavní sezóně od 3. 2. 2003 do 14. 3. 2003 stojí 300 Kč, za hlavní sezónu jsou automaticky považovány i všechny víkendy. Dalších 40 korun vydáte za parkoviště, které je od sjezdovek pod vrchem Zakletý vzdálené pár minut chůze. Samozřejmostí je půjčovna, skiservis, večerní lyžování a lyžařská škola. Sjezdovky jsou upravované a v případě nutnosti uměle zasněžované. Na své si přijdou i snowboardisté. Je tu také příprave-

no pět tratí, dohromady 35 kilometrů, pro běžkaře. Všechny jsou upravované.

● V **Deštném** stojí celodenní permanentka 350 Kč. Ušetříte ale za parkovné, to je tady zdarma. V době uzávěrky tohoto čísla byla sjezdovka Špičák uzavřena, na ostatních byly podmínky pro lyžování velmi dobré. Ani tady nezapomínají na běžkaře, jedna z tratí začíná rovnou v centru Deštného, přes Bunkrovku vede k Polomskému sedlu. Deštné si vloni od Svazu provozovatelů lanovek a vleků vysloužilo zařazení do prestižní čtyřhvězdičkové kategorie díky rozsahu nabízených služeb.

KDE SE NAIJÍST

● Restaurace **Nový Dvůr** je v centru Letohradu. Stylově zařízený interiér se nachází v původním kamenném sklepe. Druhou možností jsou prostory bývalé sýpky. Můžete si vybrat mezi pohodlným sezením v boxech anebo nekuřáckým salónkem. Na jídelním lístku najdete jak klasickou českou kuchyni, tak minutkové speciality.

tel.: 465 621 555
e-mail: novydvur@letohrad-city.cz

● V **Pensiónu Rampušák** si můžete v loveckém salónku dát některou ze zdejších specialit staročeské kuchyně. Penzion najdete v centru Rokytnice nad Orlicí, na náměstí T. G. Masaryka 5.
tel.: 494 595 296
e-mail: rampusak@rokytnice.cz

KAM DO MUZEA

● Od obyčejných prkýnek, na kterých vyjžděli průkopníci lyžování, až po lyže moderní doby. Záběr **Muzea zimních sportů** v Deštném v Orlických horách je široký. Kromě toho je tu pro návštěvníky připravena expozice ruční textilní výroby a dějiny turistiky. Otevírací doba: v zimní sezóně do konce března pondělí až pátek – 9 až 12, 13 – 16
tel.: 494 663 143

● V **Muzeu řemesel** v Letohradě je k vidění rozsáhlá výstava řemeslných děl vesměs z konce 18. století a začátku 19. století. Dozvíte se, jak pracoval bednář, truhlář, kovář anebo hodinář. Nezapomnělo se ani na tkalce či kožešníky. Čeká vás také ukázka světnice, ve které se tehdy žilo na vsi. Otevírací doba: září až duben – sobota, neděle 9 – 17 (musíte se dopředu objednat)
Nový Dvůr 143
tel.: 465 622 160

● Jako předobraz literární postavy F. L. Věky posloužil Alois Jiráskovi národní buditel F. H. Hek. Domek, ve kterém se v roce 1769 narodil, najdete v Dobrušce. Hek prodával a půjčoval české knihy a noviny, do kterých sám psal. Expozice má tři části včetně kupeckého krámu, který buditel vlastnil a kde pracoval. Prohlídka je možná jen po předchozí domluvě (tel. 494 623 982). **Městské muzeum**, Šubertovo náměstí 45

● Vamberecká krajka je proslavená snad po celém světě. Krajčářská výroba se tu předává z babiček na vnučky. **Muzeum krajky** představuje výtvořů 17. století až po současnost. V jeho majetku jsou i kolekce, které byly vystaveny na světových výstavách v Bruselu (1958) a Montrealu (1967). Během prohlídky, kterou si musíte domluvit předem, uvidíte i ukázkou paličkování. Muzeum krajky, Vilímkova 88 tel.: 494 541 518
e-mail: krajky@vkm.net